

HEGYALJA.

Zemplénmegyei ismeretterjesztő hetilap,

tekintettel Tokaj-Hegyalja érdekeire.

Megjelen:
hetenkint egyszer,
Kedden reggel,
egy egész iven.

Szerkesztői és kiadói
iroda, Ó-hídutca 680-ik szám, hová
a kéziratok, pénzküldemények,
és hirdetések utasítandók.

Felelős szerkesztő,
és kiadótulajdonos:
Borúth Elemér.

Bérmentetlen levelek
csak ismert kezektől
fogadtatnak el.

Előfizetési-ár:
Egészévre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 frt.
Negyedévre . . . 1 frt. 50 kr.

A lapra előfizetheti LÖVY ADOLF könyvkereskedésében.

Hegyalja érdekel.

PEST, 1870, május 6-án.

IV.

Tisztelt barátom!

Az igazság érdekében engedj meg, hogy b. lapod f.é. 18-ik számában főcíkk gyanánt, „Megyénk vasutai“ cím alatt megjelent közleményedre néhány megjegyzést tehessek.

Meglehet, sőt bizonyosként czélzhatnám, hogy a Hegyalját „Zempléni Híradó“ korában, távolról sem néztek oly jó szemmel, és tartották oly tekintélyes közlönynek, hogy közleményeit érdemes lett volna különös figyelemmel kíséreni; de Te t. barátom, ki tanúja voltál erőfeszítéseimnek azon provizoriumbeli meddő időben, lehetetlen, hogy elfeledted légyen a „Hegyalja érdekei“ cím alatt ép akkor megjelent cikksorozatodat, — melyben a ma részben létesült népbankok eszméjén kívül, különösen a Hegyalja érdekében első szóaltam fel egy hegyalja-galicziai vasuti összeköttetés létesítése iránt, mely felszólalásnak egy fővárosi politikai napilapban, még azáltal igyekeztem viszhangot szerezni, hogy az azon időben — 1866-ban különösen pengetett „olcsóvasutak“ rendszerét kívántam a tokaj-hegyalja-galicziai összeköttető vasutára alkalmaztatni, — ha másként rendszeres vasutára szert tennie nem lehet.

Az idők, melyekben ezen eszme létesüléseért küzdöttem, való, hogy szomorúabbak voltak a jelenlegiekénél, de ugylátom, hogy az elismerést ügybuzgó tényezők iránt ép oly kevésbé osztogatják ma, mint akkorában, mert jól mondja a latin példabeszéd:

Nec vos non vobis mellificate apes. Amimagyarul annyit tesz, hogy: a provizorium alatt általatok veritékkel gyűjtött közhasznu méznek más veszi hasznát.

Igaz, hogy amit irtam, egyéni meggyőződésből, és a Hegyalja iránti érdekelt-ségből tettem, bárminemű jutalom és nyereség reménye nélkül; s igaz az is, hogy minden kezdeményezésem daczára, sem megyei gazdasági egyesület, sem főispán, sem hononnai értekezlet által, sem közreműködés, sem véleményadás céljából felszólítva nem lettem: — de hát az, én hibám-e, hogy szavam akkor a pusztában elhangzó szó volt, míg később, midőn a hatalmasak egyesültek, ténynyé lehetett?

Matolay Viktor urnak igaza lehet a maga szempontjából, ha a grófi, gazdasági és hononnai értekezleteken kívül, minden egyéb közérdekű mozzanatot semminek tekint a sajtó terén; de mitűn ezt maga is csak e téren nyilatkoztató, ki nem teheti, — az igazság érdekében kérem, hogy ne mondja ki: mikép a hegyalja-galicziai vasuti összeköttetés ügyében még időelőtt és senki sem mozdult volna.

Ha valamivel több szigorúsággal forgatja a „Zempléni Híradó“ egykori folya-

mat, bizonyosan rátalál a Hegyalja érdekeiben, a hegyaljai vasut eszméjére is.

TÖRÖK SÁNDOR

Viszonzválasz az — r — r jegyű cikkre. *)

„A faszükség okai és az erdészeti törvényjavaslat“, című cikkem érdemében a „Hon“ 103-ik számában megjelent válasz anonym írója az insinuatio vádjával illet, midőn azt mondja, hogy én a nagyobb lendületet nyert ipar és kereskedelemnek tulajdonítottam a faszükséget. Ezt én föltételelesen mondtam, vagyis ama szavakkal fejeztem ki magamat: hogyan lesz akkor, ha majd az ország, mely még az extensiv és intensiv gazdaság között van, — belevonatik a nagy ipar és kereskedelem sphaerájába. Ezzel tehát korántsem a jelent jeleztem, melyben iparunk és kereskedelmünk folyton azon az állásponton van, melyen volt évtizedekkel ezelőtt, vagyis vajudik, mint az üvegházi növény; hanem jeleztem a jövőt azon biztos reményben, hogy vám-, hitel- és kereskedelmi viszonyainkat szükség által kényszerítve, elvégre is önmagunk fogjuk berendezni; melynek folytán aztán iparunk s általa kereskedelmünk és ezen két főtényező közreműködésével, mezőgazdaságunk hatalmas fejlődésnek indulva, e három faktor majdan nagymennyiségű fát veend igénybe. Bár mondhattam volna már ezt a jelenre. De fájdalom, egy-két téglagyáron s

*) A tárgy fontosságánál fogva, kéretnek a gyobb lapok ezen cikk átvételére. a Szerk.

TÁRCZA.

EMLÉKLAPRA.

Kik egygyé forrtunk bánat és örömben,
Hogy végkép elszakadjunk: nem lehet.
Avagy, a távol messze kékködéből,
Nem látlak-e naponta tégedet? . .

Emlékezetnek halvány holdvilága
Virraszt e bánatos élet fölött;
E a barátság hő sugáru napja
Attör a bűnnek föllegi között;

Es a remények tarka szivárványa
Mosolyg előnkbe szép szelideden;
A boldog multnak feltámadt emléki
Vonulnak által sajtó kebleden.

Mi váljunk el, én, téled jó barátom?
Nem vagy-e már szivem rokonfele?
Elveheted-e a virág illatát,
Mely együtt nő s együtt hal el vele?! . .

JURÁNYI HUGO.

Jelenetek az 1848/9-ik évi erdélyi hadjáratból.

Az ó-konzervatív, leánya és szakácsnője.

A szoba, hová a kistüzért szállították, valódi uri kényelemben uszott. De nemcsak az anyagi jólét, hanem az ifju házínő nemes izlése, művelt lelkének s anygalian jó szívének előzékeny figyelme is nyilatkozott a szoba berendezésében s annak minden egyes butor-darabján.

Az éji asztalon több olvasmány pihent. Az ágy fölött ott ingott a fordulást könnyítő bojtos zsinór. A finom selyempaplanon tiszta fehérnemű feküdt s az ágy előtt elterülő szőnyegen pár fehérharisnya és sárgaczipő kinálkolt. Az ablakon betörő napfényt földig lezött. Az ablakon betörő napfényt földig lezött. Az ablakon betörő napfényt földig lezött. Az ablakon betörő napfényt földig lezött.

Az egyszerű egyházi tisztviselő gyermeke, — a kistüzér egészen magánkül volt, midőn egy ruganyos támlás székről, ahová János, a házi szolga ülteté, a szobán végig tekintett. Ily nagyuriasan kényelmes és fényes szobát ő csak álmaiban s a regényekben látott. Zavarából azonban csakhamar kisegítő olvasottsága s a bámu-

latot megszokottság és otthoniasság váltotta fel nála.

Még jóformán ki sem pihente magát a kistüzér, midőn az ajtón két tüzeraltiszt lépett be, az ifju házi nő kíséretében.

— Csak nem azért jöttök önök, hogy elvigyétek betegemet, kit épen e perczen szállítottunk ide. — Kérdé a házínő az érkezettek-től. —

— Mi tagadás benne, méltóságos asszony! Ő nem maradhat itt. Sajnáljuk, hogy e jó helytől meg kell válni barátunknak; de a katonai rendszabályoknak nem lehet ellentálni. Ő kórházba fog menni. Legfeljebb holnap reggelig maradhat itt, amíg részére ágyat rendelünk a kórházban.

— Minő kórházba akarják vinni?

— A katonai kórházba, az Óvárban.

— A sebesültek közé? Hiszen ott még betegebb lesz attól a sok kóros kigőzölgéstől. Kérem önöket, eszközöljék ki a paracsnokságnál, hogy e különben is kiváló gondot és ápolást igénylő gyermek itt maradhasson. Én magamra vállalom a felelősséget érte.

— Nem lehet méltóságos asszony. — Szólt az egyik altiszt. — Parancsnokunk nagyon szigoru ember. Különben is beteg barátunkat nem igen kedveli. Előre is tudjuk, hogy közbenjárásunk siker nélkül maradna.

egy két műmalmom és egy pár új iparvállalatot kívül, nem mutathatunk fel többet; ezek is remegre folytatják üzleteiket a Damokles kardjaként fejük fölött függő „sic volo, sic jubeo” folyton hangzó bécsi jelszó miatt.

Azt állítja továbbá a válasz t. írója, hogy Magyarország összes erdei az ország területének mintegy negyedrészt bonyítják. Engedjen meg, ez téves állítás; mert régibb statisztikai adatok nyomon is Magyarország 60-millió holdból álló területén, mintegy 13 500 000 holdnyi erdősegről van tudomásunk. Azt is tudjuk, hogy azóta tömérdek erdő irtatott ki a hegyeken úgy, mint a völgyekben és sík térségekben egyaránt, ami mindenesetre a főbbi szántóterület nagyönis minimuma redukálja.

De eszlatkozik a válasz t. írója, ha azt hiszi, hogy én a fadrágaságot cseréltem föl a faszükséggel. Mert én kizárólag a faszükséget kívántam jelezni s az vezérelt a felszólalásra. A faszükséget pedig mi, a „Felföldön” erdővel borított hegyek tövében lakók is érezzük, miután e téren is sokáig, még pénzért sem kaphattunk tűzfát.

Igaza van a válasz t. írójának, hogy a közlekedési eszközök terjedésével, az erdő értékben nyerni fog. De az is igaz, hogy ezáltal a faszükségen segítve nem lesz, miután magán, és óriási közterhei miatt, a tulajdonos a keresztülvendő „szabad gazdálkodhatóság” elve alapján, méginkább fogja pasztítani erdejét és ezen pasztítás bizonyára növelendi a faszükséget a piacokon is.

A válasz t. írójának állításával ellenkezőleg, éppen nemzergazdasági szempontból nem védhető a kormány azon eljárása hogy: a fával üzérkednek. Mert a nép és állam érdeke egy levén, ha az egyik szenved, szenved a másik is. És kérdem: vajjon nem egyes vidékek jövedelmét képezi-e az összes vidékek s így a nemzet jólétét is? s miért ne rendezhetné be ezelszerűen a kormány erdőgazdaságát, kivált ha a földművelési miniszterium elkülönítésével nem késnének? és miért ne lehetne a kincstár részéről is a faszállítás vagy kiesinybeni feladást érvényesíteni? Vajjon kormányunk odáig van-e már, hogy csak pénzzé tenni minden lehetőt, mindenáron és mindelebb? Vajjon egyes vidékek lakosai is nem volnának-e hajlandók, mint például Temesvár város lakói hajlandók voltak, — a fát tömegesen úgy megvenni, mint akármely üzér, ha a tömeges feladás rájuk nézve feltételül mondatnék ki a kincstár részéről, miután erdőink nagyrésze bizony odáig vagyunk már, hogy a fának helyben is nagy fogyasztó-közönsége van?

Igen! én mindenáron ellene vagyok a „szabad gazdálkodhatóság” elvének. Mert egész országban úgy tapasztaltam, hogy bazaföldnek használható erdőtalaj már alig létezik, miután a sík helyeken az erdők csaknem teljesen kiirtták; a hegyek oldalain pedig odáig vitték a szükség előidézte ezen experimentációt, hogy a kiirtott erdő talajának nagyrésze haszonvehetlenné vált. Mert szemem előtt lebeg Spanyolország e részbeni sorsa is.

De ellene vagyok a „szabad gazdálkodhatóság” elvének különösen azért: mert az erdő bece állambházatársainknak legalább nem po-

litikai tekintetben mielőbb remélt helyes be- rendezése által is emelkedni fog s így az erdő- tulajdonos a „szabad gazdálkodhatóság” elve nyomán, az erdőkultúra szabályaival mi sem töpödvé s a haszonnak örülve és a szükségétől kényserítve, méginkább pasztitáná erdejét; következésképpen akaratlannak is csak önmagának ártana; de ártana ezzel a közérdeknek is; és így a „szabad gazdálkodhatóság” elvének elité- lésével a magán-érdeknek úgy, mint a közér- deknek nagy szolgálatot tennének egyaránt. Az- tán a válasz t. írójának állítása szerént, rosszul jövedelmező erdőtalaj azért van szeréntem: mert iparuak, kereskedelmünk s mezőgazdasá- gunk egymást kölcsönösen nem támogathatják, aminek oka ismét jelen politikai rendszerünk- ben keresendő.

Igen sajnálom, hogy a válasz t. írója az erdőt az egyenlőség s szabad ipar és kereske- delem elvével, az uszora-törvény eltörlésével, meg a tőke szabad forgatásával hozza kapcsolatba; holott az erdőnek éppen köz-és magángaz- dasági okokból, a főbbi thesisekkel semmi köze. Mert, ha pasztítja erdejét a tulajdonos, árj ezzel magának s árt a közérdeknek; mert amely vidékben s kiirtott erdőtalajon jó buza terem, ott bizony a fa becsesebb a búzánál is. Igazolja ezt az „Aiföld”. Már pedig erdőinkkel oly helyekre szorultunk már, melyeket ha ki- pasztítunk: azokon bizony búzárt nem termeszt- hetünk, miután fát is csak költségesen nevel- hetünk. Miért tehát az erdőt párhuzamba tenni az egyenlőség és szabad ipar elvével? s miért fogadnók el a „szabad gazdálkodhatóság” elvét?

Vége azt mondja a válasz t. írója, hogy az én szerény javaslatomnál az 1866-ki tör- vényjavaslat ezelszerűbben intézkedik. Megen- gedem; mert én bizony a kérdéses törvényja- vaslatot nem olvastam; de azt mégis kétségbe vonom, hogy bármennyű erdészeti törvényjavas- lat, a „szabad gazdálkodhatóság” elve alapján, úgy a magán-, mint a közérdeknek megfelel- hessen.

Kausch.

Történeli adomak.

Miltontól, a híres brittköltőtől azt kér- dezte valaki: mi az oka annak, hogy némely országban a fejedelmek 14 éves korokban koronát viselhetnek, házasodniok azonban, csak 18 éves korokban szabad? „Az onadt van, — válaszolt Milton — mert nehezebb egy nőt, mint egy országot kormányozni.”

I. Jakab angolkirály tróara léptekor Schrewsburg-város üdvözlő- és hódol-felirata ily lojal-szerkezetű volt: „Öfelsége oly sokáig uralkodik, míg a nap hold és csillagok álla- nak”. „Istenemre! — mondá a király — ha én oly sokáig fogok élni, úgy fainnak gyertyavi- lagnál kellend uralkodniok.”

dermedve, holtan feküdt mellette. Ez megza- varta álmait. Minden éjen maga előtt látta azt a jéghideg halvány arcot. Ehez járult még a szokatlan étrendszér és rossz, izetlen étkek. Gyomrának semmi baja nem volt s mégis úgy bántak vele, mint kit belső baj emészt. Zsem- lyedara- és rántottlevesből állott az étlap hét- számra. Mindezeket elviselhetlenné tette a fa- gyosrészek okatlan gyógyítása. Addig borogat- ták azok a tudós doktorok, míg nem lábai da- gadni kezdtek.

A kórházi konyhán csak segített a kon- silárius kedves leánya; mert János minden dé- lután beállított egy kosár étellel. De a lábdag aggasztani kezdte a kistüzért. Jánosnak min- den nap panaszkodott, hogy ha a gyógyrend- szeren nem változtatnak az orvosok, neki meg kell halni.

Jánosnak nem kellett több. Otthon min- dent hüven referált, minek eredménye az lón, hogy egy délután, midőn a kórházfelügyelők kísérták, János szépen levitte a kistüzért, ur- nője parancsára, az alatt várt kocsiba és szé- pen vissza szállította a csinos szobába.

Elrémülve győződött meg a lelkes ifju há- zingó a kórházi gyógymód iszonyúságáról s az orvosok lelketlenységéről, midőn a kistüzért meg- pillantá.

— Tudtam, hogy igylesz. — Kiáltott fel

H. György angolkirály meghall- tatt trónbeszédet nyomatott ki, hogy olvasni- mielőbb közölhesse, bepereltetett, a szerkesz- tőmentette a vád alól. Midőn a lordmajor kér- dezte, azt felelte a király: azért — ugyan- — mert a koholt trónbeszédet az általam ad- dattal összehasonlítván, amaz sokkal ke- nek találtam.

Törvénszéki terem

Ápril 26.

1476 sz. Lipót Istvánnak Szikszay S. dor és társa elleni 100 ft. becsületsértési bí- ránti pere. (El. B. Barkóczy.)

679 sz. Schönstein Eduard fölperese- Orosz Mihályná szül. Berez Anna elleni 100 becsületsértési bírság bíránti pere. (El. K. Ferencz.)

Ápril 29.

1906 sz. B. Sennyei Pál fölperese- Nyomarkay József, Paulin, Matild, Hung. Oszkár alperesek elleni 1860 frt.-s. j. bíránti re. (El. B. Barkóczy Mihály.)

1079 Zúfás Ferencz fölperesnek, Éles za elleni 39 frt. s jár. bíránti pere. (El. K. Ferencz.)

1465 sz. Szentgyörgyi József fölperese- Ziehermann Mihály elp. elleni 12 frt. 55 k. bíránti pere. (El. Vitzmándy Ödön.)

2169 Kervénye Neumann Victorinak, mel- ben Rosenberg, Mór ellen a esödöt elrendel- ni kéri. (El. Éles Géza.)

Május 3.

1903 Klein Lipót fölperesnek. Lachvá- Andrásné elleni 72 frt. s jár. bíránti pere.

2045 Gyürky Józsefnek, Karaisz Ant- nek fölperese. (El. B. Barkóczy.)

1357 Klein Móricz fölperesnek, öz. Pé- Józsefné elleni 162 frt. s jár. bíránti pere. (El. Képes Ferencz.)

Május 6.

719 Deutsch József fölperesnek Komárom- László alp. elleni pere.

1464 Klein Léni fölperesnek, Stark Lás- pold elleni pere. (Előadó Vitzmándy Ödön.)

Hirharang.

* A helybeli műkedvelő-társulat, mi- az ujhelyi nőgyölyt buzgó és lelkes id. elnök- nőjének Éva Andrásné ó nagyságának hoz- zánk intézett megüsztelő, s a női gyengé- szivet oly igen megillető nemes emberbarát- szeretetről tanúskodó, és éppen ezért előtünk nagybecsű sorából értesültünk, f. é. június 8- adikán az ujhelyi nőgyölyt gyámolá- alatt ál- lö árnyék és özvögyek javára, előadás- rendezend a szokott helyiségben, t. i. a megye-

A házi nő látta, hogy itt minden ellen- mondás fölösleges. Csak annyit kért ki, hogy saját fogatán szállithassa a beteget a kórház- ba, ami ellen ismét a tűzér altiszteknek nem le- hetett kifogása.

Ekép el lón határozva, hogy a kistüzér másnap az óvári kórházba megy.

Úgy is lett. Másnap megjelent egy tűzér altiszt a kistüzér bördődjével, hogy azt a kór- házi parancsnokságnak átszolgáltassa.

A házi nő befogatott s szelid nyájasság- gal becsátá utnak beteg vendégét azon kedve- sen megnyugató szavak kíséretében, hogy Já- nos minden nap el fog menni meglátogatni, ha nem lesz-e valami kívánni valója.

A kórház, hová a kistüzért szállították azon épületben volt elhelyezve, hol Mátyás király született. Ez, az ábr-nlos tűzérre jó be- hatással volt. Tehát ő ott fekszik, hol a nagy király, — az igazságos született; gondolá a kist- üzér s ez nagymérvben mérséklé a kórház- tóli félelmét.

De fájdalom, e nemesen szép gondolatból merített önvigasz egyáltalában nem bírta ellen- súlyozni a kórházi cibánás rosszasságából kifolyt kellemetlenségeket.

Nyomasztólag hatót mindjárt kezdetben rá az, hogy a legnehezebb betegek közé helyez- ték, Harmadnapra már egyik ágytársa, meg-

hőkezoit összetéve az áldott lélek. — Jöhet ide most már maga a generális: annak sem adom ki önt, míg ki nem gyógyittatom. — Mondá leültetett tűzérhez fordulva, kipirult arczezal a derék hölgy. —

A ifju házi nőnél sertést ölték azon na- melynek délutánjái a kistüzért visszahoz- kiskáplár lá- ták kedves szállására. A sertést, nagyvárosi egy, a felol- szokás szerént, mézáróslégény vette fel, mint- tab gyapott- szokás mondani.

A kistüzér nagyon természetes, hogy a mézáróslégény figyelmét nem kerülhetvén ki, tudakozni kezdett a beteg honvéd egészségi állapotáról és betegsége neméről.

Midőn meghallotta a mézáróslégény, hogy a kistüzérnek lábai fagytak el; s meglátta an- nak dagadt lábait: nevetésben tört ki a kór- házi orvosok ostobasága fölött s a legjobb ked- vel és biztossággal mondá az ifju házi nőnek, hogy ő párhet alatt tökéletesen talpra állítja a beteget.

A kistüzér kétkedve csóválta fejét a mé- záróslégény e szavaira; de a kedves házi- nő biztató mosolyából s a derék szakácsnő derült arcából megnyugtató reményt merített aggo- dalmának csilapítására.

A mézáróslégény alig hogy kimordá a fentebbi biztató szavakat, azonnal eltávozott a pár óranegyed múlva egy csomoggal tért vissza.

ház nagy termében. Valóban alig számhatták volna derek műkelvelőink nemesebb észre előadásuk jóvedelmét, mint az árva- és özvegygyámolító egyesület felszólására, melynek fennállása, egyedül és csupán a szenvedők könyvének letérésében edes megnyugvást és boldogító áttudatot találó, nemesen érző és gondolkodó emberbarátok részvételtől függ. Addig is, míg a tárgyra visszatérve, bővebb ismertetését adnánk a nőegylet eddigi nem éppen komolki működésének és magasatos feladatainak: figyelemfelkeltő lapunk olvasóit s általában városunk és megyénk lelkes közönségét, a fontelmélet napon tartandó műkelvelői előadásra, és kérjük az annak zászlójára fölirt nemes özl tárgyanak, — a zempléni megyei árva- és özvegygyámolító egyesületnek felkafolására és közves pártolására.

* Ivánka Imre, mint hiteles forrásból halljuk, folyó hó 24-én körüakbe érkezik. De-
gáljuk, hogy tisztelői banquet-et szándékoznak rendezni tiszteletére.

* A zsólyomkai furdó, mint lapunk előre jelelté, a múlt héten osakugyan megnyitotta ott számos és fényes közönség jelenlétében. A szép idő, a zene, a zöld és a zsólyomkai pinzegazdik szives vendégszeretete, igen sokakat kcsalt a falak közül. Tulajdonképen nem is furdönyitás, ünnepe volt ez, a be-
állott tavasz örömmépe. Az egész völgy egy vendéglő volt. A pincek előtt mindenütt terített asztal, nyájas és barátságos arcok fogadtak az érkezőket. Hogy az ünnepe teljes fényű legyen, szép hölgyek sem hiányoztak. Májusi dírtörrel versenyző arcuk s dallamos csevegő-
gök, megsokszorozták a tavaszt. A róza ott állt arcukon, ajkaik cségesé a madárdalt hódá, mosolyuk meghomályosította a rapfényt. Szóval meglópták a természetet s a tavaszt megukkal hozták. Valóban, ha az élet tavasz: kor a nő virág; mely a tavasznak értéket s ajt kölesönöz. Sokáig éljenek Ujhelyi derek gygyei! Legyenek oly kedvesek, mint a virág; de ne legyenek oly rövid életűek, mint virág. Ami e furdóhelyiséget illeti, tagadhatlan, hogy Ujhelynek ez egyetlen mulatóhelye, hol a portól teljesen meatve van a közönség, ami különösen a furdóközönségre nézve megfizethetlen. Ezenkívül az üde lég, mely itt tért befolyja, valóságos jótétemény. Az étkek italok kitünően jók és jutányosak. Nagy baj, hogy a helyiség kissé szűk; de ennek is meg in a maga jó oldala; amenyiben az embereket közelebb hozza egymáshoz, ami semmi esetben sem veszélyes, sőt nagyon kellemes és nyereséges dolog.

*** Egy kemény tegeap előtt reggel kigyuladt a fűtőházban levő Gyulai-féle ház-
nál, szerencsére minden további és nagyobb veszély nélkül. Fajdalom, az ily eset nálunk nem tartozik a ritkaságok közé. Összeszerül lenne ez a lombót az illető hányag kemény sepe-
rát példásan megbüntetni, valamely jótékony szem intézet részére fizetendő pénzösszegben: legalább jövőre jobban igyekeznek megfelelni kötelességének.**

* A háztulajdonosokat, kiknek kiadó lak-
tályaik vannak, saját és a szálláskeresők érde-
kében, a már több oldalról történt megkeres-

tetés folytán, szivesen figyelemztetjük: ne resteljenek a kiadó üres lakosztályt, egy a ház kapujára, vagy falára fügesszendő papírtáblán, az illető szálláskeresők tudomására juttatni. Nem ártana az étesítő táblára a lakbérösszeget és kitenni ily formán „körül- belül 100 frt.” Ily eljárás mellett nemesak magukat kimélnék meg a sok meddő tudakozódásoktól a háztulajdonosok; s nemesak sokkal előbb kapnának bérlet: hanem a bérleni szándékozók is egy perez alatt tájékozhatnák magukat.

* A pinces-kalapok ellen hajtóvadászatot tartanak városunkban. Ugyanis, a közeli napokban valaki azt a mulatságot vette magának, hogy az ujhelyi kutya-fogdosó cigányoknak magastetejű kalapot vtt azon kikötéssel, hogy azt viselni tartozik és hogy a nem cylindert viselő urak üdvözlésnél egyszer, a cylinderes urak előtt pedig kétszer kötelesek a pinces-kalapot fejéről levenni; a meghajlást szintén ez arányban alkalmazván. A cigány természetesen nem riadt vissza a föltelektől s most napokint látatja magát a föltezele népesebb helyein, jobbra-balra köszöngötte és bólogatva. Megvalljuk, hogy mi sem tartozunk a cylinderek imádói közé: mindazáltal nem helyeseltük e tüntetést, mely míg egyrészt a türelmetlenségnek és a cylindert viselő urak kigunyolásának leg eelatasabb kifejezése, egyszerű-
smind a föld legalkotmányosabb és szabadabb államainak, a nálunk minden bizonynyal előbb álló Nagynemetszág, Anglia, Schweiz, Belgium, Hollandia és Északamerika művelt polgárait állítja pellengerre, nemesak, desőt egyenesen a szabadságra akar pressiót-gyakorolni; miután a szabadság az öltözékben epen ugy nyilatkozhatik, mint bármely más politikai vagy társadalmi factumban.

* A malomutczát, mely a fűtőházat a börtönutczával köti össze, mint az előmunkál-
atokból látszik, kövezni fogják. Ideje is, hogy ezen a város keleközepén levő utca; mely eddig valóságos szemet, és emésztőgödör volt, valahára kivetkőzzék rongyaiból s megtisztuljon rondaságaitól. Reméljük, hogy ez utca rendezetala, egyszerűsmind kezdete lesz a többi ehez hasonló utczák és terek újjaszuletesének és átalakulásának. Adja Isten!

* A tiszának felső szabolcsi és bodrog-
közi részén megrongált védőtöltések és átmet-
szések kijavitási munkálatait gátló akadályok, mint megbízható forrásból halljuk, elhárítatván: a védmunka rövid időn megkezdetik.

* Tarcalon Vass Beniamin hazánkfia, ki 1848 óta folytonosan a gépészettel foglalkozik, mint onnan értesitnek benüinket, jelenleg aratógépre alkalmazható kéveköttö-
tven dolgozik. E kéveköttögép, 18-20 kéveköttö-
napszamos munkáját pótolandja, mely ha e-
derek föltalálónak sikerül, a gazdaközönségre-
nézve megfizethetlen nyereség leend. Vass Beniamin eséplőgépei után itélve, melyek a kalászt nem tépik, mint az eddig föltalált eséplők, kéveköttöjéhez a legszebb reményt köthetoi. Közelebb két, igen nagy lézagot pótló géppel készült el, melyek pála igen jutányos áron már meg is rendelhetők. Az egyik kásamalom, a másik olajütőprés. Az ahoz érték igen kedvezően nyilatkoztak e két utóbbi gépe fölött

is Ajánljuk hazánk és megyénk e derek gépészetét és gyártmányait a gazda közönség figyelembe. Egyszermind megyénk iparfejlődési története érdekében tudatjuk, e sorokban az illető szives tudakozóval, hogy az e gépeket ismerető cikksorozatnak örömmel engedünk tért lapunkban.

* Egy tolvaj, kit nem lehet elmarasztalni. Terebesen a minap egy kutya besompolygott az ottani mészárszékbe, természetesen azért, hogy ott falatozzék. Szaglálódás közben, egy zsiros tárgyra akadván, szé-
fűtő-
kiosont a mészárszékbe és egyenesen gazdaja lakára futott. A család egyik tagja meglátván a gyantsnak tetszett tárgyat, közelebb ment a kutyahez s az erszénynek fölismert prédát elvette tőle. Az erszényben 3. frt volt rézpénzben. Az egész dologban az a legderekabb, hogy ez ügy a megyei törvényszék-
re jelentetett fel, honnan azonban illetőségéhez, — a terebesi főszolgabíróhoz utasított: miután a dolog nyomára jött mészáros most 80 frtot követel a kutya gazdájától, illetőleg attól, aki az erszényt a kutyától elvette; állítván, hogy az erszényben annyi összegpénz volt. Mi elhiszük részünkről, sőt még raadásul azt is, hogy a hiányzó összeget a tolvaj elmulata valahol: de a bíróság aligha fog ily könnyen hitelt adni a kapzsi mészáros nagyon gyanús vádjának annálisinkább, hirtobgy nemigen van rá példa, hogy kisvárosi mészáros, de általában bármely mészáros is, 80 frtot zsiros erszényben, és pedig oly helyen tartogasson, hol még a kutya is könnyen, minden zárfeltörés nélkül ráakadjon. Különben az is meglehet hogy a mészáros 80 frtját más kutya vitte el, nem ez.

* Apróhírek: A törvényes egyesület által az e hó 19-edikére hirdett májusi mulatság, a közbejött akadály miatt, elhalasztott. — Az esős idő miatt tegnapelőtről elmaradt vélocipedes-műgyakorlat, ha az idő kedvez, jövő vasárnap fog megtartatni. — A tiszaszabályozási társulat Tuzsértől Bereczelig az egész vonalon megkezdte a töltés-egyhobbási munkálatait. — Eperjesen dr. Vécsey Tamás jogtanár, Eperjes és vidéke érdekeit képviselő hetilapot szándékozik megindítani. — A s. a. ujhelyi ref. iskolai tanulók f. é. májushó 28-án, Mányi Lajos zenekísérlete mellett, a „Galambos”-nevű erdőben, halászzattal összekötött májusi mulatságot tartanak.

Nyiltposta.

S. G. — urnak T. — n. Az ígélet szép,
de megfogadott ígéletet, elhalasztott.
Z. G. — nek M. — n. Hol késel az éji homályban?
A „Sirok közt” írójának. A virágok, melyeket ön a kertben halott sirhalman szedett, igen becsesek lehetnek ön előtt s dolgozó-asztalán, gyengéd figyelem mellett, még sokáig virulhatnak: de a nyilvánosság forró napja alatt hamar elhervadnának.

— Jöhet ide
ak sem adom
— Mondá
alt arczczal
tek azon na
ert visszahoz
gy, a felolvasott forró fagygyuba mártott darab gyapottal.
— Ezt fogja ön tenni naponkint négy-
öt-ször; minél többször annál jobb s fogadom, hogy rövid idő alatt táncolni fog. — Mondá a mészároslegény a kiskáplárnak
A mészároslegénynek igaza volt. A fagygyu nap alatt anyira hatott, hogy a kistüzér már pálcza segélyével fel alá járhatott a szobában. A tizedik nap az ütég-parancsnoksághoz felsétált. Ezt tette rosszul, mert a Bánffihunyadra vezényelt csapatnál menendő ágyú-
st rendelé a szűrtelen ütégparancsnok. Hián-
an kért és esdekelt a kistüzér, hogy még nem gyógyult ki teljesen: az ütégparancsnok hajthatlan volt s neki félgógyulás közben is-
mél indolni kellett a pogány hidegben ágyuját szembe az északi szélnek; Bánffihunyad-
lé.

— Itt hozom az orvosságot káplár ur.
Mondá a mészároslegény, miközben a csomagot kezdé kibontani, melyből egy darab fagygyu vált ki.
Ezután a kistüzért a kandallóhoz ültették. A mészároslegény egy konyhatányért kért, melyben egy maroknyi fagygyút felolvasztván, a kiskáplár lába fejét és talpát kenegetni kezdé egy, a felolvasztott forró fagygyuba mártott darab gyapottal.
— Ezt fogja ön tenni naponkint négy-
öt-ször; minél többször annál jobb s fogadom, hogy rövid idő alatt táncolni fog. — Mondá a mészároslegény a kiskáplárnak
A mészároslegénynek igaza volt. A fagygyu nap alatt anyira hatott, hogy a kistüzér már pálcza segélyével fel alá járhatott a szobában. A tizedik nap az ütég-parancsnoksághoz felsétált. Ezt tette rosszul, mert a Bánffihunyadra vezényelt csapatnál menendő ágyú-
st rendelé a szűrtelen ütégparancsnok. Hián-
an kért és esdekelt a kistüzér, hogy még nem gyógyult ki teljesen: az ütégparancsnok hajthatlan volt s neki félgógyulás közben is-
mél indolni kellett a pogány hidegben ágyuját szembe az északi szélnek; Bánffihunyad-
lé.

Ismét bucsút kellett venni a kedves házi-
ból, kiyl azután csak tíz év mulva találko-
gat a kistüzér. A viszontlátás igen szívélyes

volt. Az extüzér-káplár első irodalmi zseugejé-
vel kedveskedett egykori szives házi nőjének,
aki a megemlékezést rendkívül kedvesen fogadta, s a különben is csak Erdély szépségei megtekintése végett utazó extüzért, párhétig el sem bocsátá vendégszerető házából.

Még egyet e történetkéhez.
A kistüzér seuki sem volt más, mint e sorok írója, aki mindig hálásan emlékezik az ó-konzervatív lelkes leányára és derek, becsületes szakácsnőjére.

Bodrogparti.

ÉLETKEPEK.

1.
Jár a gyermek a mező
Virágtengerébe
Hogy a mező ékeit
Magának letéjje.
Egyik szép is, másik is
Hívja, csalja váltig;
De a gyermek válogat
A legszebb virágig.

Smíg a virágok során
Válogatva lépked,
Feledi a körülte
Támadó sötétet.

És, amerre jött, utát
Zárva, véte látja...
Könyűvel szertehull
Kedves bokrétyja.

* * *
Jár a lélek a jövőnek
Büvös-bajos mezejében;
S válogat a virágok közt...
Válogat a sok reményben.

De mig virágról virágra,
Gyermekként, tétovázva lejt;
Léreméli lassan magát,
A legszebb éltet, — a jelent.

Apránkint kezd sötétedni,
Es amiért fáradt, vágyott;
Elfödi a csalódásnak
Bus éje — a — boldogságot.

KMETHY.

Hirdetések díja:
egy hasábos petit sor egyszeri beiktatásánál 7 kr. kétszerinél 6 kr. többszörinél 5 kr. Bélyegdíj: külön 30 kr.

HIRDETÉSEK.

A nyílt térben minden hasábos garmond sor díja: 10 kr. mindig előlegesen fizetendő.

A zemplénmegyei keresk. ipar-termény- és hitelbank igazgatósága részéről

köztudomásra hozatik, miként a bank főpénztárában mindenféle tőzsdei érték-papírok, a napi árfolyam szerint, csekély provisio levonása mellett vásároltatnak, és el is adatnak.

Mindenféle szelvények valamint, arany és ezüst vert pénzek, nemkülönbön idegen papír-pénzek is beváltatnak.

Értesítetik egyszersmind a t. közönség arról is, hogy — tekintetbe véve, miként az egyeseknél megyénkben kisebb és nagyobb mennyiségben sok arany és ezüst vertpénz paragon hever és így egy nagyobb mennyiségű pénz érték csakis azon okból van a forgalomtól elvonva, minthogy a felek ércpénzeit természetben megtartani óhajtják, a lent irt bankigazgatóság elhatározta, hogy mátol kezdve vert pénzeket is fogad el betétül 4 % tóli kamatozás mellett és kötelezi magát az eként betett összegeket a betéti általános szabályok szerint természetben visszafizetni.

Kelt S. a. Ujhely májushó 13-án 1870.

A ZEMPLÉNMEGYEI keresk. ipar-term. és hitelbank IGAZGATÓSÁGA.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel jelentjük a nagyérdemű közönségnek hogy a

„NEMZETI BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT”

főügynökségétől visszakupve, elfogadtuk

AZ

„EUROPA”

czimű biztosítási intézet főügynökségét és elvállalunk biztosításokat tűz- és jégkár ellen ugy, mint ember-életre.

Továbbá ajánljuk jól felszerelt vas-kereskedésünk készleteit, a legújabb szerkezetű varrógépeket, Wertheim-féle tűz- és betörés-mentes szekrényeket terményzsákokat és egyéb vasárúinkat.

KORNSTEIN MÓR S IG.

Alulírott tisztelettel jeleníti miszerént, a több év folytán Kassán fenálló festő és nyomtató intézetét a legújabb javításokkal akként rendezte be, hogy az minden részben igényeknek tökéletesen megfelelhessen.

Elvállal minden férfi és női ruha darabokat — bárminő kelméből legyenek is azok — befestés s nyomtatás alá, mit oly szakavatottan s izletesen eszközöl, hogy azok színre nézve az ujkelméhez hasonlók lesznek.

S. a. ujhelyi felvételi tisztele Szentgyörgyi József urnál, hol a legújabb mintakönyv megismerléhet.

Kassán aprilis 27-én 1870.

Ze

Me
heten
Kedd
egy

Vá

Kun
időszertis
és sensua
ítélhetőne
bár a se
eszközét
lismus kö
lyek néze
nes meg
tüntetik
Ne
csészeti r
tározotta
eltörlése
keresztén
sokkal h
a józan
politikai,
Szá
ha üres

EGY

Cs
E
Kil
Ab
Kil
A
Kil
Fe
Cs
Me
Me
Ör
S
M
A
K
H
M
U
E
A

E
Nemcsa
lan kéz
sültek,